

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

01 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Petru Moraru, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti și Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de avocatul Victor Arnaut în numele inculpatului Vladimir Patraman, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 18 mai 2015, în cauza penală în privința lui

Patraman Vladimir Fiodor, născut la 28 februarie 1962, originar și domiciliat or. Comrat, str. Ostrovski 2A.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 25.04.2012 - 27.06.2012;

Instanța de apel: 09.10.2012 - 18.05.2015;

Instanța de recurs: 12.08.2015 - 01.12.2015.

A CONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 27 iunie 2012, Vladimir Patraman a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 (cinci) ani.

Acțiunea civilă înaintată în cauză a fost admisă parțial, fiind încasat din contul lui Vladimir Patraman în beneficiul lui Oleg Pometco, prejudiciul material cauzat, în sumă de 114088 (una sută paisprezece mii optzeci și opt) lei, precum și prejudiciul moral în sumă de 150000 (una sută cincizeci mii) lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că Vladimir Patraman, la 19 iulie 2011, aproximativ la ora 04:00, fiind în stare de ebrietate, conducând automobilul model „Mercedes S 320” cu n/î GE VF 111 și deplasându-se pe str. Lenin, mun. Comrat, cu depășirea limitei de viteză, încălcând prevederile pct. 14 lit. a), pct. 45 alin. (1) lit. a), b) și d) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 357 din 13 mai 2009, precum și prevederile pct. 47 alin. (1) lit. a) al Regulamentului menționat, nu s-a isprăvit cu

conducerea automobilului și s-a tamponat într-un pilon electric, aflat în apropierea drumului.

În consecință, pasagerul Andrei Pometco care se afla pe bancheta din față de lângă șofer, potrivit Raportului de examinare medico-legală nr. 113 din 19 iulie 2011, a primit leziuni corporale grave, în urma cărora a decedat.

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, inculpatului să-i fie aplicată pedeapsa închisorii pe un termen de 7 (șapte) ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis și admiterea integrală a acțiunii civile.

În motivarea cererii procurorul a invocat, că pe parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești inculpatul nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii, nu a restituit prejudiciul cauzat succesorului părții vătămate, nu și-a făcut concluziile corespunzătoare în urma săvârșirii infracțiunii, fapt ce se manifestă printr-o atitudine indiferentă față de infracțiunea săvârșită.

3.1. Avocatul Victor Arnaut în numele inculpatului Vladimir Patraman, a declarat apel, solicitând casarea sentinței cu emiterea unei hotărâri de achitare, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea cererii apărarea a invocat, că la baza sentinței de condamnare au fost puse toate probele prezentate de către acuzatorul de stat, însă declarațiile martorilor audiați în cauza dată, nu confirmă cu certitudine faptul, că la 19 iulie 2011, în momentul comiterii accidentului rutier cu participarea automobilului model „Mercedes S 320”, la volanul lui a fost Vladimir Patraman, și că anume el încălcând regulile circulației rutiere a comis accidentul rutier, în urma căruia au survenit consecințele indicate în învinuire.

Avocatul a menționat, că în calitate de probă a vinovăției lui Vladimir Patraman, a fost luată informația nr. 1665 din 19 iulie 2011, înregistrată în REI-2 al CPR Comrat, care însă nu corespunde adevărului nr. 380 din 17 noiembrie 2011, privind confirmarea chemării ambulanței și copia fișei privind acordarea asistenței medicale urgente din 19 iulie 2011, chemarea nr. 698, conform căreia despre accidentul rutier a fost comunicat de trecătorul Gheorghe Marin.

A remarcat apelantul, că organul de urmărire penală a prezentat instanței de judecată probe contradictorii, deoarece din declarațiile martorului Gheorghe Marin, rezultă că după cele văzute, anume el a telefonat la poliție și ambulanță.

În opinia avocatului, cercetarea locului accidentului rutier rezultatele căruia sunt reflectate în procesul-verbal din 19 iulie 2011, a fost efectuată de către organul de urmărire penală cu încălcarea prevederilor art. art. 118, 120 Cod de procedură penală.

Apelantul a insistat, că în procesul-verbal de cercetare la fața locului este indicat, că au fost ridicate două bucăți de lipici cu amprente digitale de pe volanul automobilului, însă nu este specificat din care anume părți ale volanului ele au fost ridicate.

În afară de acest fapt, după părerea avocatului, urmau a fi ridicate amprente digitale de la pârghia cutiei de viteze, de pe toate mânerurile ușilor automobilului, atât din interior cât și din exterior, de pe scaunele automobilului și de pe alte părți ale mașinii, precum și de la toate persoanele depistate în salonul automobilului.

De asemenea, a mai indicat apărarea, că în procesele-verbale de cercetare la fața locului din 19 iulie 2011, (f. d. 10-20, vol. I) și din 30 octombrie 2011 (f. d. 150-156,

vol. I) se conține informație contradictorie referitor la starea scaunului șoferului, deoarece în primul este indicat, că „scaunul șoferului nu are deteriorări...”, iar în al doilea proces-verbal este indicat că „scaunele din față sunt total deteriorate...”.

Cu referire la raportul de expertiză tehnică nr. 1614 din 29 iulie 2011 (f. d. 48-51, vol. I), apelantul a menționat, că automobilul cercetat de către expert a fost atârnat și toate roțile se roteau liber, însă în procesul-verbal de cercetare la fața locului, este indicat că roata dreaptă din spate este deteriorată.

Apărarea a mai invocat dezacordul cu raportul de expertiză medico-legală nr. 113 din 19 iulie 2011, privind examinarea cadavrului lui Andrei Pometco (f. d. 27-35, vol. I), care se rezumă la concluzia că moartea lui Andrei Pometco a survenit în rezultatul accidentului rutier din cauza leziunilor corporale primite.

Totodată, apelantul și-a exprimat dezacordul cu raportul de cercetare medico-legală toxicologică nr. 998 din 20 iulie 2011, în concluziile căruia este indicat faptul, că în sângele lui Vladimir Patraman s-a depistat alcool etilic (f. d. 36-37, vol. I), or faptul, că la 19 iulie 2011, Vladimir Patraman s-a aflat în stare de ebrietate alcoolică, nu a fost contestat, însă, după părerea avocatului raportul indicat nu confirmă faptul conducerii de către acesta a mijlocului de transport.

Avocatul a menționat, că la emiterea sentinței prima instanță nu a dat apreciere probelor prezentate ținând cont de principiul prezumției nevinovăției.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 18 mai 2015, a fost respins ca neîntemeiat apelul declarat de avocatul Victor Arnaut în numele inculpatului, admis apelul procurorului, casată sentința în latura stabilirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care lui Vladimir Patraman, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii 7 (șapte) ani, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. La adoptarea soluției nominalizate, instanța de apel cu referire la prevederile art. art. 1 alin. (2), 93 alin. (1), (2), 99, 101 Cod de procedură penală, a menționat, că prima instanță just a constatat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal.

În susținerea acestei concluzii instanța de apel a reținut următoarele probe: declarațiile martorilor Savelii Ceavdari (f. d. 96-97, vol. III), Gheorghe Marin și Vitalii Marin (f. d. 99 - 100, 104 - 105, vol. III), inculpatului Vladimir Patraman (f. d. 258, vol. III); ordonanța privind începerea urmăririi penale din 20 iulie 2011 (f. d. 1, vol. I); informația nr. 1665 din 19 iulie 2011 înregistrată în R-2 al CPR Comrat (f. d. 8-9, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 19 iulie 2011, schema-plan a accidentului rutier și planșa ilustrativă (f. d. 10-20, vol. 1); raportul de expertiză medico-legală nr. 113 din 19 iulie 2011 (f. d. 27- 35, vol. I); raportul de cercetare medico-legală toxicologică nr. 998 din 20 iulie 2011 (f. d. 36-37, vol. I); concluziile expertizei tehnice-auto nr. 1614 din 29 iulie 2011 (f. d. 48-51, vol. I), procesul-verbal de cercetare suplimentară a accidentului rutier din 30 octombrie 2011 și planșa ilustrativă (f. d. 142-149, vol. I); procesul-verbal de examinare suplimentară a obiectului din 30 octombrie 2011 și planșa ilustrativă (f. d. 150-156, vol. I); rezultatele expertizei dactiloscopice nr. 52 din 08 septembrie 2011 (f. d. 168-173, vol. I); copia

fișei de solicitare a asistenței medicale de urgență din 19 iulie 2011 (f. d. 215, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 253 D din 27 decembrie 2011 (f. d. 281-283, vol. II); raportul de expertiză medico-legală nr. 101 D din 12 septembrie 2011 (f. d. 296-298, vol. II); raportul de expertiză nr. 807 din 05 martie 2012 (f. d. 363-365, vol. II); procesul-verbal de recunoaștere a obiectului din 27 martie 2012 și planșa ilustrativă (f. d. 390-392, vol. II); procesul-verbal de examinare a obiectului din 27 martie 2012 și planșa ilustrativă (f. d. 393-395, vol. II); declarațiile martorilor Maria Pometco (f. d. 17, vol. III), Alexandr Pometco (f. d. 18, vol. III), Evghenii Cojocari (f. d. 20, vol. III), Natalia Iachimova (f. d. 23, vol. III), Gheorghii Neagu (f. d. 24, vol. III); raportul de constatare tehnico-științifică nr. 2340 din 05 aprilie 2013 (f. d. 128-130, vol. III), raportul de expertiză medico-legală nr. 460-461 din 08 mai 2014 (f. d. 167-183, vol. III).

Referitor la pedeapsa aplicată de prima instanță, instanța de apel a constatat că stabilirea prevederilor art. 90 Cod penal, în cazul dat nu corespunde scopurilor și principiilor pedepsei penale, deoarece conform art. 61 alin. (2) Cod penal, pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Cu referire la prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal și pct. 35 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 5 din 19 iunie 2006 „privind sentința judecătorească”, instanța de apel a concluzionat, că prima instanță la stabilirea pedepsei nu a luat în considerație toate circumstanțele cauzei, gradul pericolului social al infracțiunii date, deoarece conducerea de către inculpat a mijlocului de transport în stare de ebrietate, a dus la consecințe grave și anume la decesul unei persoane.

Tot aici, instanța de apel a menționat, că în decursul urmăririi penale și dezbaterilor judiciare inculpatul Vladimir Patraman nu și-a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate, nu s-a căit de cele săvârșite, precum nici nu a compensat prejudiciul succesului părții vătămate.

A mai reținut instanța de apel, că la caz nu este temei de aplicare a art. art. 76, 79 Cod penal.

Cu referire la dezacordul avocatului Victor Arnaut cu faptul că la baza sentinței de condamnare este luată informația nr. 1665 din 19 iulie 2011, înregistrată în REI-2 al CPR Comrat, instanța de apel a specificat, că deși nimeni nu contestă faptul că martorul Gheorghe Marin a telefonat la poliție, informația parvenită de la dispecerul ambulanței care a fost perfectată în mod convenit, nu poate trezi dubii privind veridicitatea ei.

Referitor la argumentul apărării privind faptul că anume informația dată a fost prima sursă care a determinat că Vladimir Patraman în momentul accidentului rutier a fost la volanul automobilului, instanța de apel a considerat-o nejustificată, deoarece la o astfel de concluzie organul de urmărire penală a ajuns după un complex de măsuri efectuate în cursul urmăririi penale și o apreciere a tuturor probelor.

Argumentele avocatului că cercetarea locului accidentului rutier, rezultatele căruia sunt reflectate în procesul-verbal din 19 iulie 2011, a fost efectuată de către organul de urmărire penală cu încălcarea prevederilor art. art. 118, 120 Cod de procedură penală, instanța de apel le-a apreciat ca fiind neîntemeiate, menționând că acțiunile nominalizate nu au fost contestate de inculpat potrivit prevederilor art. 251 Cod de procedură penală.

Versiunea inculpatului precum că nu ține minte cum s-au întâmplat acțiunile incriminate, și posibilitatea aflării la volan a unei terțe persoane, a fost exclusă de instanța de apel, deoarece nu a fost confirmată prin careva probe aflate la materialele cauzei. În susținerea acestei concluzii, au fost luate în considerație și declarațiile martorului Gheorghe Marin, care a declarat că până la sosirea ambulanței din mașină nu a ieșit nimeni.

5. Avocatul Victor Arnaut în numele inculpatului Vladimir Patraman, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 12) Cod de procedură penală, a declarat recurs, solicitând casarea deciziei instanței de apel și admiterea recursului în sensul solicitat.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârile judecătorești adoptate la caz, considerând că probelor administrate le-a fost dată o apreciere unilaterală și neobiectivă, contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

Susține că sentința de condamnare se bazează pe declarațiile contradictorii ale martorilor Evghenii Cojocari, Vitalie Marin, Gheorghii Neagu, care nici nu au putut descrie în ce poziție se aflau Vladimir Patraman și Andrei Pometco, la momentul depistării lor în mașină.

Consideră că martorii indicați, trebuiau să lase persoanele aflate în mașină, intacte până la sosirea grupului operativ de anchetă, însă deoarece ei au fost scoși, la cercetarea la fața locului nu a fost descrisă poziționarea concretă a cadavrului, fapt ce constituie o eroare gravă admisă de angajații poliției.

O altă eroare la care indică recurentul, este faptul că conducătorul grupului operativ de anchetă, nu a examinat detaliat salonul și caroseria automobilului și nu a ridicat urmele amprentelor digitale din toate părțile salonului, precum și nu a fost făcută dactiloscopia cadavrului Andrei Pometco.

Relevă că în cursul cercetării judecătorești în prima instanță, a fost interogat martorul Savelii Ceavdari - medic la urgență, care referitor la poziționarea lui Vladimir Patraman în salonul automobilului a dat depoziții absolut contrare depozițiilor date la faza urmăririi penale, iar în decizia instanței de apel, sunt menționate depozițiile martorului respectiv date în prima instanță.

Consideră apărarea că instanța de apel, neîntemeiat a luat la bază declarațiile martorului Vitalie Marin, deoarece conform depozițiilor acestuia, Vladimir Patraman ar fi avut alte leziuni corporale.

Susține că instanța de apel a ignorat argumentele invocate de apărare în cererea de apel.

La fel, este de opinia că urmărirea penală a fost efectuată unilateral, în sensul învinuirii lui Vladimir Patraman, deoarece organul de urmărire penală nu a cercetat unde s-a aflat automobilul model „Mercedes S 320” cu n/î GE VF 111, până la momentul accidentului rutier, cine a ieșit și pe care banchetă s-a așezat în salonul automobilului.

Totodată, deși accidentul rutier s-a produs la 19 iulie 2011, organul de urmărire penală l-a recunoscut pe Vladimir Patraman în calitate de bănuț, doar la 03 februarie 2012, pe când prin ordonanța din 23 noiembrie 2011, Oleg Pometco a fost recunoscut în calitate de succesori al părții vătămate, fiind dispusă efectuarea expertizei repetate, fără ca inculpatul să fie pus la curent cu acțiunile desfășurate.

Mai relevă avocatul, că declarațiile martorilor Maria Pometco și Alexandr Pometco contravin concluziilor expertizei medico-legale și nu corespund leziunilor corporale primite de Vladimir Patraman.

În același timp, recurentul contestă și modalitatea de soluționare a acțiunii civile de către prima instanță, pe care instanța de apel nici nu a verificat-o.

Remarcă avocatul, că deși a înaintat un demers privind efectuarea unei expertize complexe, la caz, de către experții tehnicieni auto a fost întocmit un raport de constatare tehnico-științifică, care nu corespunde cerințelor dispuse prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 21 februarie 2013.

Este de opinia, că la întocmirea raportului de constatare tehnico-științifică nr. 2340 din 05 aprilie 2013, experții au încălcat prevederile art. 147 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, deoarece au dat răspunsuri care nu țin de competența lor ci de competența experților medico-legali.

Astfel, demersul privind efectuarea expertizei repetate, a fost lăsat fără soluționare până la audierea experților V. Isac și L. Lisnic, iar fiind audiat, expertul V. Isac a dat depoziții contradictorii materialelor cauzei și declarațiilor celorlalți martori.

Partea apărării consideră, că în materialele cauzei nu sunt probe care ar demonstra cu certitudine că, la 19 iulie 2011, la volanul automobilului model „Mercedes S 320” n/î GE VF 111, a fost anume Vladimir Patraman, deoarece această învinuire se bazează pe raportul de expertiză medico-legală nr. 460-461 din 08 mai 2014, în care se indică cu probabilitate despre faptul, că Vladimir Patraman în timpul accidentului rutier, se afla la volanul automobilului. În acest sens, susține că potrivit prevederilor art. 389 Cod de procedură penală, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

Cu referire la jurisprudența Curții Europene, apărarea amintește cauza *Berber, Messeghe și Iabardo contra Spaniei*, în care Curtea Europeană a subliniat, că în sensul art. 6 alin. (2) CȚEDO, probele puse la baza concluziei privind vinovăția învinutului trebuie să corespundă atât cerinței de suficiență, cât și de concludență.

Subsidiar, apărarea mai solicită, ca în cazul în care instanța de judecată, va ajunge la concluzia vinovăției inculpatului Vladimir Patraman în săvârșirea infracțiunii incriminate, atunci acestuia să-i fie aplicată o pedeapsă non-privativă de libertate, conform prevederilor art. 90 Cod penal.

6. Procurorul a depus referință asupra recursului declarat, pronunțându-se pentru respingerea acestuia, din motiv că argumentele invocate de apărare au constituit obiect de judecare în instanța de apel, care în corespundere cu prevederile art. art. 414, 417 Cod de procedură penală, s-a pronunțat detaliat asupra lor, precum și asupra probelor administrate la caz, care denotă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

6.1. Succesorul părții vătămate, Oleg Pometco a depus referință în susținerea recursului declarat de avocatul Victor Arnaut, totodată invocând dezacordul cu decizia instanței de apel.

În motivarea cererii, Oleg Pometco a indicat, că tatăl său, Andrei Pometco și inculpatul Vladimir Patraman au fost prieteni o perioadă îndelungată de timp.

Este de opinia că soluția adoptată de instanța de apel, pe lângă faptul că înăsprește pedeapsa inculpatului, îi afectează nemijlocit și interesele sale și ale familiei, deoarece

Vladimir Patraman ar putea să restituie prejudiciul material și prejudiciul moral cauzat prin infracțiune, doar aflându-se la libertate.

Astfel, succesorul părții vătămate relevă, că este conștient de faptul că scopul legii penale este de reeducare și corectare a persoanei care a săvârșit o infracțiune, însă solicită ca în cazul respectiv, să fie luat în considerație faptul că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență, că inculpatul și-a luat angajamentul să susțină atât moral cât și material familia părții vătămate, ori de câte ori va fi necesar.

Susține Oleg Pometco, că el nu a contestat sentința și nu a solicitat înăsprirea pedepsei, din contra, la încercările inculpatului de a ajunge la o înțelegere privind suma prejudiciului cauzat, el a evitat întâlnirile, lăsând soluționarea acțiunii civile în competența instanței de judecată.

Dat fiind faptul, că prima instanță s-a pronunțat pe marginea acțiunii civile, consideră că aflarea lui Vladimir Patraman în locurile de detenție numai v-a înrăutăți situația familiei sale, întrucât inculpatul nu le v-a putea acorda ajutorul necesar.

Iar faptul că prima instanță a aplicat în privința inculpatului o pedeapsă non-privativă de liberate, poate duce deja la corectarea inculpatului, în condițiile în care, prin aplicarea pedepsei complementare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani, instanța a înlăturat într-o oarecare măsură gradul de pericol social din acțiunile lui Vladimir Patraman.

Solicită succesorul părții vătămate, Oleg Pometco casarea deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței în privința lui Vladimir Patraman.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia, că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a sentinței, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală a hotărârii atacate și menținerea sentinței primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Instanța de recurs poate interveni în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Totodată, prevederile art. art. 410 alin. (1), 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, stipulează că instanța de apel, judecând apelul, este obligată să verifice legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, iar rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în prima instanță. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției respective.

Din conținutul recursului declarat, rezultă că avocatul Victor Arnaut în numele inculpatului Vladimir Patraman, a atacat decizia instanței de apel, nefiind de acord cu modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele judecătorești, cu încadrarea juridică a faptelor imputate inculpatului în baza art. 264 alin. (4) Cod penal și cu

pedeapsa aplicată acestuia, fiind semnalizate temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 10, 12) Cod de procedură penală.

Reieșind din temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit specifică, că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.

Însă, verificând argumentele recursului în raport cu actele cauzei, instanța de recurs constată că instanțele judecătorești în cazul dedus judecății, au examinat obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le atât pe cele obținute în procesul urmăririi penale cât și în cadrul ședințelor de judecată, atât ale apărării cât și ale acuzării, probe care au fost cercetate și apreciate corect de către prima instanță și de către instanța de apel, fapt ce denotă, că concluzia acestora despre vinovăția lui Vladimir Patraman în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (4) Cod penal, să fie justă și întemeiată.

Totodată, din materialele dosarului rezultă, că instanțele de fond, în cauza dată, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, au examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar, verificându-le sub aspectul pertinentei și concludenței, iar încadrarea juridică de către instanțele de judecată a acțiunilor inculpatului Vladimir Patraman în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, este una corectă și legală.

Referitor la criticele recurentului precum că instanța de apel a dat o apreciere eronată declarațiilor martorilor: Evghenii Cojocari, Vitalie Marin, Gheorghii Neagu, V. Isac, precum și raportului de expertiză medico-legală nr. 460-461 din 08 mai 2014, Colegiul penal lărgit amintește că la etapa judecării recursului ordinar, nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, stabilirea acesteia fiind exclusiv de competența instanțelor de fond.

Prin urmare, reieșind din jurisprudența constantă a Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție, se reține că, regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în cauză.

Colegiul penal lărgit analizând textul deciziei recurate, constată, că în viziunea instanței de apel, pedeapsa stabilită inculpatului de către prima instanță, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu corespunde cerințelor art. 61 Cod penal, deoarece infracțiunea a fost săvârșită în stare de ebrietate, în rezultatul căreia a survenit decesul părții vătămate Andrei Pometco, precum și faptul că inculpatul nu a recunoscut vinovăția, nu s-a căut de cele săvârșite și nu a întreprins toate măsurile necesare pentru recuperarea integrală a prejudiciului material și prejudiciului moral încasat prin sentință.

Raportând decizia atacată, la circumstanțele cauzei, Colegiul penal consideră că, soluția instanței de apel este neîntemeiată, la adoptarea căreia nu s-a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 75 Cod penal, care prevede că persoanei recunoscute

vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs remarcă că, criteriile generale de individualizare a pedepsei sunt acele reguli, principii, prevăzute de Codul penal, de care instanța de judecată trebuie să țină seama la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Așadar, Colegiul penal lărgit menționează că persoanei declarate vinovate trebuie să i se aplice o pedeapsă, echitabilă, adică în limitele sancțiunii legii în baza căreia persoana a fost condamnată.

Totodată, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Conform art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Colegiul penal lărgit amintește că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;

- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;

- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Față de considerentele menționate, Colegiul penal conchide, că instanța de apel la individualizarea pedepsei inculpatului nu a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei.

Pe când din conținutul părții descriptive a sentinței, Colegiul penal lărgit atestă că la stabilirea pedepsei inculpatului, prima instanță a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria infracțiunilor grave, fiind săvârșită din imprudență, de personalitatea inculpatului, care se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat, precum și de circumstanța agravantă – săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate.

Având ca reper conglomeratul împrejurărilor menționate, prima instanță a conchis că este rațional de a stabili inculpatului pedeapsă, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă și aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În acest context, potrivit dispozițiilor art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă, iar aceste prevederi potrivit dispoziției alin. (4) al aceleiași norme nu împiedică de a fi aplicate și în cazul persoanelor care au săvârșit infracțiuni grave.

Colegiul penal, relevă că prima instanță a efectuat o analiză amplă a personalității inculpatului, ținând cont și de conduita lui înaintea săvârșirii faptei, după săvârșirea acesteia și în timpul judecății.

În acest mod, în viziunea instanței de recurs, prima instanță corect a apreciat că scopul pedepsei poate fi atins și fără executarea reală a acesteia, deoarece din circumstanțele speței rezultă că inculpatul prin comportamentul său a manifestat suficientă responsabilitate și regret, conștientizând asupra celor săvârșite.

Semnificativ este și acel fapt, că însuși succesorul părții vătămate, Oleg Pometco prin referința depusă în susținerea recursului declarat de avocatul Victor Avramov în numele inculpatului Vladimir Patraman, și-a exprimat dezacordul cu hotărârea instanței de apel, solicitând aplicarea pedepsei non-privative de libertate inculpatului, menționând că Vladimir Patraman împreună cu partea vătămată Andrei Pometco au fost prieteni buni o perioadă îndelungată de timp; infracțiunea incriminată a fost săvârșită de către inculpat din imprudență; inculpatul și-a luat angajamentul să susțină atât moral

cât și material familia părții vătămate, ori de câte ori va fi necesar, fapt ce denotă comportamentul acestuia, manifestat prin compasiune; numai aflându-se la libertate, inculpatul va putea să restituie familiei părții vătămate, prejudiciul moral în sumă de 150000 lei și prejudiciul material în sumă de 114088 lei, dispus spre încasare prin sentința primei instanțe; faptul că inculpatului i-a fost stabilită de către prima instanță pedeapsa non-privativă de libertate cu aplicarea pedepsei complementare – privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani corespunde scopurilor și principiilor pedepsei penale.

Instanța de recurs consideră, că concluzia instanței de apel, precum că pedeapsa stabilită de către prima instanță, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este prea blândă din motiv că inculpatul din imprudență conducând mijlocul de transport în stare de ebrietate, a dus la consecințe grave, care au provocat decesul unei persoane nevinovate, este insuficientă, și care de fapt exprimă o constatare a laturii obiective și subiective a infracțiunii imputate, nu expune și desfășoară opera de individualizare a pedepsei inculpatului în raport cu soluția adoptată, iar alte circumstanțe care ar demonstra că inculpatul nu poate fi corectat prin aplicarea art. 90 alin. (1) Cod penal, în speță nu au fost stabilite.

Colegiul penal lărgit, în temeiul celor enunțate mai sus, consideră că pedeapsa stabilită inculpatului, de către prima instanță corespunde prevederilor art. art. 7, 61, 75 Cod penal, fiind motivată, individualizată și aplicată în limitele prevăzute de lege, hotărârea dată fiind legală și întemeiată, iar scopul pedepsei penale va fi atins nu numai prin suspendarea condiționată a executării pedepsei, dar și prin pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

În astfel de condiții, Colegiul conchide că, temeiul la care se referă recurentul, este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, fapt ce determină admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea sentinței primei instanțe.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de avocatul Victor Arnaut în numele inculpatului Vladimir Patraman, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 18 mai 2015, în privința lui *Patraman Vladimir Fiodor*, cu menținerea sentinței Judecătoriei Comrat din 27 iunie 2012, prin care:

Patraman Vladimir Fiodor, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 7 (șapte) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 5 (cinci) ani.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate, a fost admisă parțial, fiind dispusă încasarea din contul lui Vladimir Patraman în beneficiul lui Oleg Pometco, prejudiciul material cauzat, în mărime de 114088 (una sută paisprezece mii, optzeci și opt) lei, și prejudiciul moral în mărime de 150000 (una sută cincizeci mii) lei.

Patraman Vladimir Fiodor urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 30 decembrie 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Petru Moraru

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Nadejda Toma